

Den neoliberale verdensorden i krise – tiden er moden til et nyt system

Ikke korrekturlæst

af Stewart Battle (EIRNS) – 09. januar 2025

Fremkomsten af endnu en Donald Trump-administration har fået bukserne til at blafre på alle dem, der forsvarer den vestlige liberale orden. Selv om det stadig er et mysterium, hvad Trump rent faktisk har tænkt sig at gøre, er der ingen tvivl om, at verden står over for en vild omgang. Men kan der skabes noget i løbet af de næste fire år, som virkelig er positivt, og som er i stand til at erstatte ondskaben i den fremherskende post-Bretton Woods-verdensorden med et system, som rent faktisk løser de grundlæggende problemer i verden?

Det sidste møde i kontaktgruppen for det ukrainske forsvar under Biden-administrationen blev afholdt i Tyskland den 9. januar. Der blev talt med store bogstaver, og USA annoncerede yderligere 500 millioner dollars i våben til Ukraine sammen med løfter om at støtte Ukraine »så længe, det er nødvendigt« fra alle deltagere. Temaet for mødet var »fremtidig styrkeudvikling frem til 2027« og fokuserede på, at andre NATO-medlemmer skulle påtage sig ansvaret for de forskellige områder af støtten til Ukraine i løbet af de næste tre år.

Trumps kommentarer om Ukraine lover dog ikke godt for Ramstein-gruppens omhyggeligt udarbejdede planer. De tyder heller ikke på en gnidningsfri fortsættelse for den »regelbaserede orden« mere generelt, hvis Trump afviser politikken med »endeløse krige« og i stedet slår ind på en vej, hvor han faktisk taler med verdens ledere i stedet for at belære dem – som Trumps Ukraine-udsending netop antydede, at han ville. Den kommende præsidents udnævnelse af Tulsi Gabbard

og Kash Patel – begge personer, der står uden for det permanente bureaukratis verden af velklædte manuskriptlæsere – vil yderligere styrke dette. Det samme kan siges om hans afvisning af grønne miljøpolitikker, som har været så ødelæggende for de vestlige økonomier – som eksemplificeret i de nylige brande i Californien.

Men »Amerika først« er noget helt andet end »menneskeheden først« eller et »principielt fællesskab« mellem suveræne nationalstater i forsvaret mod imperiet, som USA's John Quincy Adams understregede. Den kinesiske udenrigsminister Wang Yi er nu ved at afslutte sit besøg i fire afrikanske lande, og det er en kinesisk tradition at begynde hvert år med et større besøg på det afrikanske kontinent for at understrege den betydning, Kina tillægger det. Mange afrikanske nationer er selv blevet førende modstandere af moderne imperialisme og politikken med endeløse krige og har vist sig som modne stemmer for at stoppe krigen i Ukraine. På samme måde er mange i Afrika imod dødbringende politikker for vedvarende energi, og nogle betegner dem som »kulstofkolonialisme«.

I stedet for at arbejde på at »inddæmme« Kina (eller Rusland, for den sags skyld), vil Trumps USA så i stedet arbejde sammen med Kina om at gøre afrikanske lande til moderne industrimagter? En sådan politik ville ikke kun afspejle et sundere syn end blot »America First«, men det ville også være den eneste reelle måde at løse den meget omtalte migrantkrise på. Det samme kunne man spørge om i Iberoamerika, hvor Kinas nylige investeringer i det nye BRIKS-medlem Bolivias Mutún-stålværk og Perus Chancay-havn giver en forsmag på de typer af transformative økonomiske projekter, der er mulige.

Og hvad med Gaza og resten af Palæstina, hvor radikale israelere nu presser på for at få åbnet en ny front på Vestbredden? Her mere end noget andet sted er den vestlige liberale ordens moralske fallit tydelig for verden at se. Et sted, hvor hospitalsdirektører bliver stemplet som »terrorister« og bortført til torturlejre, og hvor brændstof

er begrænset på de få stadig fungerende hospitaler, hvilket garanterer døden for nyfødte og spædbørn i kuvøser og alle dem, der stadig er i live derinde. Kan dette forfærdelige udtryk for det vestlige lederskabs fiasko blive en drivkraft for et nyt, mere humant system i verden?

Disse og andre spørgsmål er den uundgåelige virkelighed, der trænger sig på, uanset om Trump vil acceptere det eller ej. Det er derfor, at en ny sikkerheds- og udviklingsarkitektur skal lægges på bordet og organiseres som det eneste alternativ til nutidens kollapsende neoliberale orden. Det amerikanske præsidentskab er en institution, der skal formes, ikke tilbydes. Derfor er det nu det vigtigste tidspunkt at være aktiv og hævde de løsninger, som verden har desperat brug for, for at forme den kommende administration.

Foto: Det sidste møde i kontaktgruppen for det ukrainske forsvar under Biden-administrationen blev afholdt i Tyskland den 9. januar. Kredit: Ukraines præsidents officielle hjemmeside.